

N:o 73.

Auk. till Riksd. Kanali den 4 Maj 1877, kl. 2 e. m.

Utlåtande, i anledning af Kongl. Maj:ts nådiga proposition angående begrafnings- och öfriga kostnader med anledning af Hennes Maj:ts Enkedrottning Josephinas dödliga fränfälle.

(1:sta U. A).

Uti en den 26 sistlidne Februari till Riksdagen aflåten nådig proposition (N:o 35) är meddeladt, att, enligt numera afslutade och till Kongl. Maj:ts inkomna redogörelser för de kostnader, som med anledning af hennes Maj:ts Enkedrottning Josephinas dödliga fränfälle egt rum för likbegängelse jemte flere vid dylika tillfällen erforderliga och brukliga åtgärder, till bestridande af dessa kostnader förskottsvis utbetalts

från svenska statsverket	kr. 61,814: 19.
och från det norska	„ 3,682: 90.
	<hr/>
	eller tillsammans kronor 65,497: 09.

Då i denna summa inginge ersättning till Kongl. Teaterdirektionen för in-
 ställda representationer under sorgetiden
 med . . . . . kronor 11,000: —
 hvilken kostnad nu, likasom vid föregående dylika tillfällen, borde
 af Sverige ensamt vidkännas;

samt vid fördelning de båda rikena emellan af återstående kostnadsbeloppet, 54,497 kr. 9 öre, samma grunder borde följas, som i liknande fall förut iakttagits, eller att svenska statsverket deltog deri med $\frac{12}{17}$ delar och det norska med $\frac{5}{17}$ delar, då den på Sverige belöpande andelen komme att uppgå till . . . . .
 „ 38,468: 53.

Skulle alltså hela det belopp, som för ifrågavarande ändamål borde af svenska statsverket gäldas, utgöra . . . . .
 kronor 49,468: 53.

Och har Kongl. Maj:t, med tillkännagifvande, att framställning nu jemväl blefve till Norska Stortinget aflåten att till betäckande af den på Norge belöpande andel af ifrågavarande kostnader anvisa medel, af hvilka svenska statsverket komme att erhålla godtgörelse för det förskott af 12,345 kronor 66 öre, som enligt förestående fördelning borde af Norge gäldas, i nåder äskat, att till betäckande af Sveriges anpart i ofvan anförda förskottssumma ett belopp af 49,468 kr. 53 öre måtte af Riksdagen varda anvisadt att utgå af den besparing å anslagen under riksstatsens första hufvudtitel för år 1876, som uppstått genom Hennes Maj:t Enkedrottning Josephinas under nämnda år inträffade död.

Enligt upprättadt sammandrag äro de ifrågavarande kostnaderna sålunda fördelade:

Likbehandlingen	550: —
Likkista och svepning	7,040: 06.
Likrummets ornerande	2,834: 43.
Riddarholmskyrkans inredande och ordnande	6,852: 45.
Honorarier och gratifikationer	10,755: 50.
Militärkostnad	1,858: 69.
Messa i Katolska kyrkan	556: 72.
Sorgkläder	17,856: 39.
Ersättning åt Kongl. Teatrarne	11,000: —
Diverse behof	2,509: 95.

Summa kronor 61,814: 19.

Vid föregående likartade tillfällen hafva alla de med de nu förevarande jemförliga kostnader städse blifvit af statsmedel bestridda, med undantag i vissa fall af ersättningen åt de Kongl. Teatrarne, hvarom Utskottet här nedan vill vidare yttra sig, men äfven i afseende å några bland de öfriga utgiftsposterna hafva emellertid förekommit förhållanden, hvilka Utskottet ansett sig ej kunna undgå att här särskildt vidröra.

Hvad först beträffar kostnaderna för Riddarholmskyrkans inredning och ordnande, får Utskottet i minnet återkalla, hurusom, enligt den till 1872 års Riksdag aflåtna nådiga proposition angående begravnings- och öfriga kostnader med anledning af Hennes Maj:t Drottning Lovisas dödliga frånfälle, Hans Maj:t Konungen anmält, det han ville, sedan samtliga de då ifrågavarande utgifterna blifvit af allmänna medel godtgjorda, försätta Riddarholmskyrkan i sådant skick, att derstädes framdeles skeende Kongl. begravingar icke skulle erfordra några särskilda inredningsåtgärder och låta den kostnad, som detta arbete med begagnande dervid af de efter senaste begraving öfverblifna effekter komme att medföra, uppgående enligt kostnadsförslag till en summa af 42,950 rdr, bestridas af Dess hofhållning. En närmare granskning af redovisningen för det nu under denna rubrik utbetalda beloppet har äfven ådagalagt, att den vida största delen deraf åtgått för sådana utgifter, som vid hvarje dy-

lik högtidlighet måste ånyo förekomma, såsom t. ex. för eklärering och vakthållning, arbetslöner för uppsättande och nedtagning af ställningar och dekorationer, draperier och annan klädsel å väggar och sittplatser m. m. Visserligen finnas äfven upptagna några utgiftsposter för inköp af materialer utaf den beskaffenhet, att de borde från föregående tillfällen finnas i behåll, men då det måste antagas, att förändrade anordningar föranledt behof af ökad tillgång på materialer, så att förrådens kompletterande varit af nöden, har Utskottet icke ansett sig böra härvid göra någon erinran, helst i allt fall orsaken, hvarför kyrkans ordnande nu uppgått till så högt belopp, väsentligast torde vara att finna deruti, att vid tiden för ifrågavarande begrafning alla arbetslöner varit så högt uppdrifna.

Hvad vidare angår den ej obetydliga post af 17,856 kr. 39 öre, som upptagits för sorgkläder, så förefaller det Utskottet visserligen ej anmärkningsvärdt, att kostnaderna för anskaffande af sorgkläder åt betjeningen vid framlidna Hennes Maj:t Enkedrottningens hof ingå i begrafningskostnaderna, helst detta torde öfverensstämma med hvad i det enskilda lifvet i allmänhet eger rum, men då deribland jemväl upptages kostnaden för dylik beklädnad åt betjeningen vid de öfriga hofven, synes omfånget af de utaf dödsfallet föranledda utgifter nog långt utsträckt. Ett sådant tillvägagående har emellertid förut vid likartade tillfällen städse iakttagits och Utskottet har därför nu endast velat för det framtida ordnandet af dylika angelägenheter på förhållandet fästa uppmärksamhet.

Beträffande slutligen den åt de Kongl. Teatrarne utbetalda ersättning 11,000 kr., bör Utskottet erinra, att tillföre äfven dylika kostnader i utgifterna för Kongl. personers begrafning ingått. Så t. ex. utbetalades under denna rubrik efter Hans Maj:t Konung Carl XIV Johans dödliga fränfälle 43,560 kronor, efter Konung Oscar I:s död 8,000 kr. och efter hennes Maj:t Enkedrottning Desiderias död 14,000 kronor. Vid anvisande af medel till betäckande af svenska statsverkets andel i de förskottsvis bestridda kostnaderna med anledning af sistbemälda furstinnas fränfälle, yttrade Rikets Ständer i underdånig skrifvelse af den 19 Augusti 1863, i afseende på det Kongl. Teatern tilldelade ersättningsbelopp för inställda skådespel under sorgetiden, att Rikets Ständer förestälde sig, att, i fall äfven dädaneft, när dödsfall inom Kongl. familjen inträffade, det ansåges nödvändigt, att Kongl. Teatern tillslötes, sådant endast komme att ske en kortare tid, synnerligast som något afbrott i representationerna å öfriga hufvudstadens teatrar och uti andra offentliga nöjen vanligen vid dylika tillfällen icke egde rum, samt att Rikets Ständer således ansåge det kunna antagas, att en dylik utgiftspost, om densamma ej helt och hållet komme att försvinna, i betydlig mån skulle minskas. Vid Hennes Maj:t Drottning Lovisas äfvensom vid Konung Carl XV:s fränfälle funnos bland de utgifter, för hvilka ersättning af statsmedel begärdes, några ersättningar af förevarande beskaffenhet ej upptagna. Om nu, i öfverensstämmelse med nyssberörda af Riksdagen uttalade önskan, de Kongl. Teatrarne endast en kortare tid varit tillslutna, synes så mycket

mindre anledning vara förhanden att i denna form tilldela dem ersättning till nu föreslaget belopp, som det synes Utskottet antagligt, att, om representationer de närmaste dagarne efter dödsfallet blifvit gifna, de ej skulle hafva beredt de Kongl Teatrarne någon nämnvärd inkomst. Vid sådant förhållande och då Utskottet saknat hvarje ledning för bedömande af det mindre belopp, hvarpå de Kongl. Teatrarne billigtvis kunnat uti ifrågavarande hänseende göra anspråk, har Utskottet e kunnat den nådiga propositionen i denna del i någon mån understödja.

På grund af hvad sålunda blifvit anfördt, hemställer Utskottet, att Riksdagen måtte Kongl. Maj:ts förevarande nådiga framställning endast på det sätt bifalla, att till betäckande af Sveriges anpart i de af Hennes Maj:ts Enkedrottning Josephinas dödliga frånfälle föranledda kostnader, hvilka ansetts böra mellan Sverige och Norge fördelas, ett belopp af 38,468 kronor 53 öre af Riksdagen anvisas att utgå af den besparing, som genom Hennes Maj:ts död under år 1876 uppstått å anslagen under riksstatens första hufvudtitel.

Stockholm den 4 Maj 1877.

På Stats-Utskottets vägnar:

Carl Ekman.

Reservation:

af Herrar *Liss Olof Larsson, Jöns Rundbäck, Sven Nilsson* i Efveröd och *J. E. Billström.*

Herr Grefve *C. Beck-Friis* har begärt få antecknadt, att han hos Utskottet icke deltagit i behandlingen af förevarande ärende.
